

Національний університет
«Одеська юридична
академія»

ЦЕНТР
українсько-європейського
наукового співробітництва

Центр українсько-
європейського наукового
співробітництва

Всеукраїнське науково-педагогічне
підвищення кваліфікації

**УПРАВЛІННЯ НАУКОВИМИ
ТА ОСВІТНІМИ ПРОЄКТАМИ**

24 січня – 6 березня 2022 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2022

УДК 001.89+37.014(063)

У67

Голова організаційного комітету:

Дикий Олег Вікторович – кандидат юридичних наук, доцент, декан факультету кібербезпеки та інформаційних технологій Національного університету «Одеська юридична академія», експерт з акредитації освітніх програм Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Організаційний комітет:

Горбаченко Станіслав Анатолійович – доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри кібербезпеки Національного університету «Одеська юридична академія»;

Пастернак Юрій Юрійович – помічник декана факультету кібербезпеки та інформаційних технологій Національного університету «Одеська юридична академія»;

Соколов Артем Вікторович – кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри кібербезпеки Національного університету «Одеська юридична академія».

Управління науковими та освітніми проєктами : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 24 січня – 6 березня 2022 року. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. – 328 с.

ISBN 978-966-992-757-6

У збірнику представлено матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Управління науковими та освітніми проєктами» (24 січня – 6 березня 2022 року).

УДК 001.89+37.014(063)

© Національний університет «Одеська юридична академія» 2022

ISBN 978-966-992-757-6

© Центр українсько-європейського наукового співробітництва, 2022

ЗМІСТ

Особливості та актуалізація наукових та освітніх проєктів у контексті галузі публічного управління та адміністрування	
Багрім О. А.	11
Особливості «впливу» ініціаторів та стейкхолдерів на формування та удосконалення ОПП у ЗВО зі специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських	
Басиста І. В.	13
Щодо сутності професійної компетентності викладача вищого навчального закладу	
Білянська Н. В.	17
Впровадження компетентнісного підходу при вивченні дисциплін природничо-математичного циклу	
Бірюкова Т. В.	20
Верховенство права та незалежність суддів у взаємодії органів судової влади й громадянського суспільства	
Бліхар М. М.	22
Вплив блогосфери на реалізацію муніципальних та соціальних проєктів	
Боженко А. Л.	25
Forms and methods of practical training at higher educational institutions	
Boichuk A. P., Khomyshyn O. M.	27
Професійна спрямованість виховної роботи в педагогічному університеті як ознака якості освіти	
Борисенко Н.О.	31
Окремі питання запровадження дуальної форми навчання в сучасній юридичній освіті України	
Боровська І. А.	34
Адміністративна відповідальність за порушення карантинних правил на українських землях у складі Російської імперії: історичний вимір	
Бурченко Ю. В.	39
Психолого-педагогічний супровід розвитку інноваційного потенціалу педагогів закладів освіти	
Варгата О. В.	41
Використання освітнього проєктування у процесі професійної підготовки майбутніх вчителів початкових класів	
Варяниця Л. О.	45

Інноваційні технології іншомовної підготовки студентів ЗВО	
Василенко О. В.	49
Соціально-реабілітаційна складова професійної підготовки студентів соціономічних спеціальностей	
Васильєва-Халатникова М. О.	52
Інформаційні технології комп'ютерно-орієнтованих систем дистанційного навчання в ракурсі проектної діяльності	
Веселовська Г. В.	56
Особливості розвитку та перспективи фінансової грамотності в Україні	
Власенко Я. В.	60
Завдання дисципліни «Теорія і практика перекладу»	
Ворова Т. П.	62
Флеш-практики формувального оцінювання в реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти	
Ворожбіт-Горбатюк В. В.	64
Освітній проєкт «вихователь безпеки»: перспективи реалізації	
Гаврилова К. Ю.	67
Application of project-based method in formation of foreign language communicative competence of future engineers	
Halatsyn K. O., Feshchuk A. M., Yaroshenko O. L.	70
Інноваційні технології розвитку професійних умінь та навичок для забезпечення освітньої діяльності у ІФНМУ	
Гаморак Г. П.	73
Підвищення ефективності самостійної роботи здобувачів вищої освіти	
Гіпська Т. П.	75
Advantages of distance education of English at higher educational establishments	
Нікуховська М. S.	77
Educational technologies for distance learning: review, analysis and prospects	
Нолук О. Р.	79
Сучасний стан організації навчання дорослих у системі публічного управління України	
Гончарук Н. Т.	83
До питання коучингу в освітній сфері	
Горбач О. В.	88

Метод проєктів як засіб формування предметної та ключових компетентностей на уроках української мови Грицевич Ю. В.	90
Семантико-когнітивне вивчення концепту <i>розумова діяльність</i> Гром О. І.	94
Актуальність упровадження наукових та освітніх проєктів в освітній процес підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 035 «Філологія» Демченко Н. Д., Чала А. Г.	97
Освітні тренди в стратегіях цифровізації суспільства Денисюк Ж. З.	99
Профорієнтація як засіб самовизначення абітурієнта Деркач О. Г.	102
Практична підготовка здобувачів вищої освіти зі спеціальностей «Харчові технології» та «Готельно-ресторанна справа» як фактор підвищення професійної компетентності Дзюба Н. А.	105
Сучасні проблеми розвитку інклюзивної освіти в Україні Дзюрах Ю. М.	108
Особливості міжнародної освітньої програми «Erasmus Mundus» на рівні магістра Дмитрієв І. А.	111
Можливості Erasmus for Young Entrepreneurs як програми розвитку підприємницьких компетенцій Дмитрієва О. І.	113
Проектування як технологія наукового дослідження Докучасва В. В.	115
Деякі аспекти міжнародного наукового співробітництва України Дорогих О. М.	117
Кібербезпека учасників освітнього процесу в умовах дистанційного і змішаного навчання Доценко С. О.	120
Кібербезпека – одна із складових морально-психологічного забезпечення військового виховання молоді Дунаєнко Т. І.	123
Реалізація проєктів освітніх програм – поєднання вимог, бажань, досвіду, перспектив та можливостей зацікавлених сторін Дядя С. І.	126

Сучасні освітні проекти: практики взаємодії зі стейкхолдерами та відстеження змін зовнішнього середовища	
Євдокимова І. А., Бутіліна О. В.	128
Розвиток науки та освіти як фактор успішної інноваційної діяльності у високотехнологічних галузях	
Єфімова В. Г.	131
Аналіз шляхів забезпечення кібербезпеки у віртуальному навчальному середовищі	
Жданова Ю. Д., Шевченко С. М.	133
Projects for grant support in the field of humanities	
Zavarynska M. S.	137
Психологічний тренінг як один з ефективних методів навчання усному перекладу	
Заслонкіна А. В.	138
Особливості управління науковими проектами та участі у них	
Зачосова Н. В.	141
Дотримання принципів академічної доброчесності у вищому навчальному закладі	
Іржавська А. П.	144
Проблеми юридичної освіти в питаннях підготовки майбутнього правника	
Кадала В. В., Гузенко О. П.	147
Особливості електронної охорони здоров'я в ЄС	
Канєнберг-Сандул О. К.	150
Інформаційна безпека у викладанні англійської мови в ЗВО	
Кириченко Т. С.	154
Використання пакета хмарних сервісів Google Suite for Education для створення та підтримки освітніх проектів	
Кисла Н. В.	156
Інформаційна безпека за законодавством України	
Кметик-Подубінська Х. І.	160
Гендерні стереотипи	
Ковач О. В.	163
Досвід реалізації наукових проектів у співпраці польських та українських закладів вищої освіти	
Козаченко О. М.	165
Грант як фінансове забезпечення наукових проектів	
Колісникова Г. В.	168

Формування етичного кодексу здобувачів факультету фізичного виховання та спорту на основі принципів доброчесності та «Чесної гри» Кольцова О. С.	170
Профілактика правопорушень у фінансово-економічній сфері України Комарницька І. І.	172
Засоби вираження експресивності художнього тексту номінативними реченнями (на матеріалі творів Ліни Костенко) Коржак З. З.	176
Медіабезпека особистості як навчальна дисципліна: необхідність у сучасній вищій освіті України Коструба Н. С.	179
До питання напрямків взаємодії ЗВО з потенційними роботодавцями здобувачів вищої освіти Кравченко М. О.	182
Юридична освіта в Україні на етапі вступу в Європейський Союз Криворучко В. О.	184
Сучасні тенденції освітньої діяльності в умовах цифровізації Кубасенко А. В.	188
Соціальний аудит якості надання освітніх послуг Кузьмук О. М.	190
Управління ризиками наукових та освітніх проєктів Кулиняк І. Я.	194
Похідні прийменники мети: семантичний вимір Куш Н. В.	197
Програми підвищення рівня знань і компетентності – глобалізація задач і флагманська роль вищих навчальних закладів Лабуткіна Т. В.	200
Правова природа координаційної функції держави щодо протидії корупції Лук'янова Г. Ю.	204
Право на освіту та можливість його реалізації в системі вищої військової освіти в Україні Луценко Я. Л.	207
Професійні права та обов'язки науково-педагогічного працівника: новели законодавства Лушпаєв С. О.	211

Автоматизація контролю знань як засіб утвердження принципів академічної доброчесності	
Львова Н. Л.	213
Проблеми та перспективи соціологічної освіти в Україні	
Любчук В. В.	214
Укладання освітніх програм з перекладу: досвід Австрії та України	
Любчук Н. В.	217
Правова регламентація гендерної рівності в Україні	
Лях Н. В.	220
Поліекранна технологія як один із освітніх проєктів в процесі інтенсивного вивчення іноземних мов	
Малиновська О. Л., Масон С. Р.	225
Комплекс компетентностей в процесі оволодіння навчальною дисципліною «Іноземна мова для академічних цілей»	
Малиновська О. Л., Масон С. Р.	228
Імідж закладу дошкільної освіти: тлумачення і структура	
Марєєв Д. А.	232
Динаміка формування творчого потенціалу майбутніх лікарів в процесі навчання у вищому навчальному закладі	
Мінухін Д. В., Іванова Ю. В., Мінухін Д. В., Євтушенко Д. О.	236
Особливості впровадження проєктного підходу до підготовки студентів ІТ-спеціальностей українських ЗВО	
Могілей С. О.	240
Педагогічна ціннісність інноваційних методів та технологій навчання у вищій школі	
Мороз Є. С.	244
Зміна сутності публічного управління в сучасних умовах в Україні	
Мудриєвська Л. М.	247
Factors increasing motivation to teach students in distance learning	
Nehoda T. S., Polova Zh. M.	250
Метод проєктів у формуванні соціально успішної особистості учня	
Нечерда В. Б.	251
Інноваційні технології викладання англійської мови в медичному університеті	
Орел-Халік Ю. В., Жаворонкова В. В.	254

Формування проектної компетентності майбутніх вчителів економіки як вимога ініціаторів та стейкхолдерів Пасічник Н. О.	257
Особливості вивчення інженерного обладнання будівель в навчальному процесі підготовки архітекторів Письмак Ю. О.	259
Поняття науково-освітнього проєкту Попова А. В.	263
Психологічні особливості дистанційної освіти в контексті сучасності Радкіна В. Ф.	266
Значення проектної діяльності в освітньому процесі на формування висококваліфікованого спеціаліста у своїй галузі Регушевська І. А.	270
Дистанційне навчання та діагностування рівня знань Рубльова Р. І.	272
Вплив цифрових технологій в освітньому середовищі Слаба О. В.	275
Використання потенціалу аграрної науки для забезпечення інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва регіону: сучасні реалії та перспективи Соколова А. О.	277
Особливості самостійної роботи студентів ЗВО МОЗ України під час дистанційного навчання Соляненко О. Л.	281
Дидактичні особливості застосування методу «Co-teaching» у процесі підготовки поліцейських Співак М. В.	284
Цифровізація в освіті як нова реальність Стрига Е. В.	288
Цифрові технології для забезпечення освітньої діяльності Тарнавська Т. В., Глушаниця Н. В.	290
Методичні рекомендації з використання відеоматеріалів під час практичних занять з криміналістики Томин С. В.	292
Роль особистості в управлінні науковими проєктами Уваркіна О. В.	296

Онлайн забезпечення освітнього процесу в умовах пандемії COVID-19	
Фіщук О. С.	299
Modern project methodology of English for professional purpose teaching at HEE of MIA	
Khairulina N. F.	301
To the questions of modal verbs functioning in the marine English sublanguages	
Tsynova M. V., Kravets H. B.	304
Моральне виховання як важлива складова освіти в Україні	
Чміль Н. І.	306
Проект «Підприємницький університет» як інноваційна платформа підготовки фахівців з підприємництва: досвід ХНАДУ	
Шевченко І. Ю.	308
Мультимедійний підручник як засіб оптимізації дистанційного навчання іноземних мов у закладах вищої освіти	
Шемякіна Н. В.	311
Джерела фінансування наукових досліджень в університетах США: досвід для України	
Шихненко К. І.	314
Щодо окремих питань розвитку юридичної освіти в Україні	
Щербина Л. І.	317
Окремі аспекти працевлаштування за контрактом в закладах вищої освіти в Україні	
Ярема В. В.	320
Актуальності кібербезпеки: запит на фахівців у контексті викликів сьогодення	
Ящук О. В.	324

компетенцій, що забезпечують його готовність до творчої професійної діяльності.

Сучасний рівень розвитку суспільства вимагає від кваліфікованих фахівців здатності постійно підтримувати рівень своєї кваліфікації, удосконалюватися, поповнювати знання з різних галузей наук. Розвиток науки та освіти дозволяють спеціалістам здійснювати успішну інноваційну діяльність в умовах нестабільної ситуації на світових ринках та обмеження можливості використання ресурсів.

Література:

1. Svydruk I. New trends in the economic systems management in the context of modern global challenges: collective monograph / scientific edited by M. Bezpartochnyi // VUZF University of Finance, Business and Entrepreneurship. – Sofia: VUZF Publishing House «St. Grigorii Bogoslov», 2020. – Vol. 2. – 317 p.

2. Свидрук І. І. Концептуально-методологічні основи розвитку креативного менеджменту національного господарства України: монографія / І. І. Свидрук. – Львів : Растр-7, 2018. – 450 с.

АНАЛІЗ ШЛЯХІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ У ВІРТУАЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Жданова Ю. Д.

*кандидат фізико-математичних наук, доцент,
доцент кафедри інформаційної та кібернетичної безпеки
імені професора Володимира Бурячка
Київський університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна*

Шевченко С. М.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри інформаційної та кібернетичної безпеки
імені професора Володимира Бурячка
Київський університет ім. Бориса Грінченка
м. Київ, Україна*

Всі сфери і процеси життєдіяльності суспільства пронизані інформатизацією. Інформація набула нового значення, яке ствердило її в якості рушія розвитку. Не виключенням є і освітнє середовище. Проте

новітні інформаційні технології продукують не лише нові можливості та перспективи, а й породжують масу інформаційних ризиків у кіберпросторі навчального процесу школярів, студентів та інших суб'єктів навчання.

Практика впровадження методів та способів забезпечення безпеки в освітньому середовищі показала, що існують різні підходи до даного процесу [1–4]. У зв'язку з цим є потреба здійснити огляд основних понять, а саме: кіберпростір, віртуальне освітнє середовище, кібербезпека.

В Законі «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» визначається «кіберпростір – середовище (віртуальний простір), яке надає можливості для здійснення комунікацій та/або реалізації суспільних відносин, утворене в результаті функціонування сумісних (з'єднаних) комунікаційних систем та забезпечення електронних комунікацій з використанням мережі Інтернет та/або інших глобальних мереж передачі даних» [5]. Акцент ставиться на те, що внаслідок великої кількості з'єднань розширюється діапазон інформаційного обігу, що породжує інформаційні ризики, бо у руках зловмисників інформація перетворюється на зброю. Вільний доступ, відсутність організаційних заходів, використання уразливостей систем захисту надає можливість порушникам здобути інформацію та використати її в своїх цілях.

Віртуальне навчальне середовище (віртуальне освітнє середовище) трактується як спеціально організований простір, який має відповідну структуру і складові для досягнення цілей навчально-виховного процесу і для якого характерно потужне занурення студентів у навчальну діяльність. Працюючи в інформаційному середовищі, людина стає не тільки предметом, а об'єктом діяльності інших учасників інформаційного простору. Людська відкритість є результатом цілей діяльності: використовуючи інформацію як інструмент, людина має «доторкнутися» до неї, зв'язатися з нею. У цей момент людина стає відкритою для інформації та вразливою від неї [2]. У зв'язку з цим виникає питання щодо вірної інтерпретації та достовірності сприйняття інформації та уміння критично її оцінювати у даному кіберпросторі. Особливо це стосується молодого покоління, формування та розвиток якого лише відбувається як в особистісному, так і компетентнісному вимірі [3].

Все це підтверджує актуальність даного дослідження і визначає мету: проаналізувати шляхи забезпечення кібербезпеки у віртуальному навчальному середовищі.

«Кібербезпека – захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства та держави під час використання кіберпростору, за якої забезпечуються сталий розвиток інформаційного суспільства та цифрового комунікативного середовища, своєчасне

виявлення, запобігання і нейтралізація реальних і потенційних загроз національній безпеці України у кіберпросторі» [5].

Таким чином, навчаючись у віртуальному середовищі, іншими словами у кіберпросторі, для суб'єктів навчання мають бути створені умови для безпечного використання цифрових мереж як з технічної точки зору, так і свідомості.

Аналіз наукової літератури дозволив виділити методики і технології, які сприяють захисту інформації у віртуальному навчальному середовищі, а саме:

1. Впровадження у навчальний процес курсів, інструкцій та інше з питань безпеки інформації (проти дія розкриття персональної та конфіденційної інформації, запобігання витоку даних, протистояння фейкам та іншим шкідливим програмам). Кіберзлочинність на сучасному етапі змістилася з об'єктів на суб'єкти, що обумовило створення соціальної інженерії як методів і технологій отримання необхідного доступу до інформації, заснованих на особливостях психології людей, зокрема – маніпуляція людськими страхами, зацікавленістю або довірою [2; 3; 4].

2. Базові знання з інформаційної та кібернетичної безпеки для різних спеціальностей закладів вищої освіти [1].

3. «Когнітивна вакцинація». У 2002 році Генеральна Асамблея ООН прийняла резолюцію 57/239 «Elements to Create a Global Cybersecurity Culture», щоб визначити дев'ять фундаментальних взаємодоповнюючих елементів глобальної культури кібербезпеки, включаючи 1) інформованість; 2) відповідальність; 3) реагування; 4) етику; 5) демократію; 6) оцінку ризику; 7) проектування та впровадження засобів забезпечення безпеки; 8) управління забезпеченням безпеки; 9) переоцінку. Елементи 1, 6, 9 відносяться до інформаційного напрямку кібербезпеки, 3 та 7 – технічний рівень, 5 та 8 – організаційний рівень, 2 та 4 – психологічний рівень. Водночас можна зауважити, що психологічні засоби (які безпосередньо стосуються кожної конкретної людини) передбачають лише поведінкові аспекти: відповідальність та етику, тобто прояв соціального ставлення людини до кібербезпеки. Проте на пізнавальному (когнітивному) аспекті, який є формуючим щодо поведінки людини, увага не зосереджується, тобто людина розглядається як відносно пасивний елемент системи забезпечення кібербезпеки. У той же час, оскільки жодні засоби не гарантують 100% захисту людини, доцільно визначити спектр можливостей самої людини до формування особистісного захисту, окрім зазначених вище [2; 3].

На підставі проведених досліджень пропонуємо модель обробки та захисту інформації суб'єктом навчання у освітньому кіберпросторі (рис. 1).

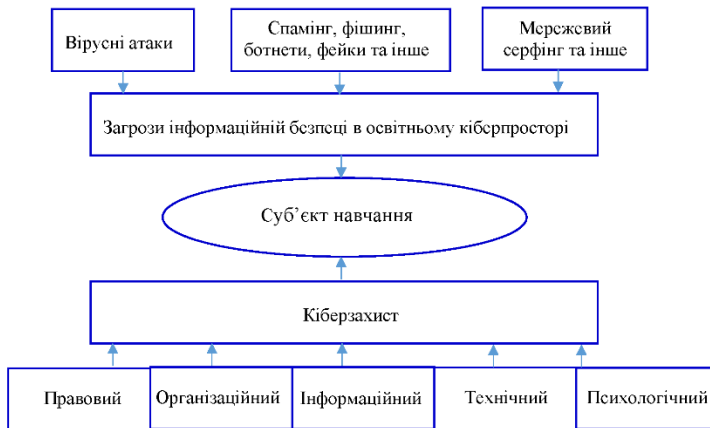

Рис.1. Модель обробки і захисту інформації суб'єктом навчання

Є очевидним, що викладені положення проведеного дослідження – це початок створення безпеки в освітньому кіберпросторі. Інформаційні технології стрімко розвиваються, а разом з ними і зростає кількість шкідливих програм та вірусів. Тому проблема є актуальною і зумовлює проведення теоретичних та практичних досліджень у цьому напрямі і надалі.

Література:

1. Chychkan I. V., Spasiteleva S. O., Zhdanova Yu. D., The educational environment for forming secure base behavior in cyberspace of future professionals in economics and management. *Information Technologies and Learning Tools*. 2021. № 4. P. 354–375.
2. Burov O., Lytvynova S., Lavrov E., Krylova-Grek Yu., Shevchenko S., Orlyk O., Petrenko S., Tkachenko O., Cybersecurity in Educational Networks, in: *Proceedings of the 3rd International Conference on Intelligent Human Systems Integration (IHSI 2020): Integrating People and Intelligent Systems*, February 19-21, 2020, Modena, Italy, 1131, pp. 359–364.
3. Биков В.Ю., Буров О.Ю., Дементьєвська Н. П. Кібербезпека в середовищі цифрового навчання. *Інформаційні технології та засоби навчання*. 2019. № 70(2). С. 313–331.
4. Інформаційна та кібербезпека: соціотехнічний аспект: підручник / В. Л. Бурячок, В. Б. Толубко, В. О. Хорошко, С. В. Голюпа. Львів: Магнолія 2006, 2018. 321 с.
5. Закон № 2163-VIII «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України». *Відомості Верховної Ради*. 2017. № 45. С. 403.

МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

**УПРАВЛІННЯ НАУКОВИМИ
ТА ОСВІТНІМИ ПРОЄКТАМИ**

24 січня – 6 березня 2022 року

Підписано до друку 10.03.2022. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 19,07. Тираж 100. Замовлення № 0322-054.
Ціна договірна. Віддруковано з готового оригінал-макета.

Видавничий дім «Гельветика»
65101, м. Одеса, вул. Інглезі, 6/1
Телефон +38 (048) 709 38 69, +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 6424 від 04.10.2018 р.